

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра української мови

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АТЕСТАЦІЯ
(ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ)»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Українська мова і література»

Спеціальність B11 Філологія

Спеціалізація B11.01 Українська мова та література

Галузь знань B Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «26» серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Атестація (захист кваліфікаційної роботи)»
Викладач (-і)	Брус Марія Петрівна
Контактний телефон викладача	+380673408525
E-mail викладача	mariia.brus@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація навчальної дисципліни	
Атестація є обов'язковим компонентом професійної підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, що відбувається в третьому семестрі навчання магістрів після завершення їхньої теоретичної і практичної підготовки. Формою атестації є відкритий прилюдний захист виконаної кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії, який засвідчує актуальність теми дослідження, вироблення власної концепції та методології. Підготовлена робота має відображати відповідний професійний рівень філолога, його вміння працювати з науковим матеріалом, аналізувати й оцінювати наукові ідеї, формувати теоретичну й практичну основу роботи, здійснювати систематизацію й аналізування об'єкта дослідження.	
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою атестації є встановлення фактичної відповідності засвоєного обсягу загальних та професійних знань, умінь і навичок, здобутих компетенцій і програмних результатів навчання вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня. Підставою для атестації випускників рівня магістра є наявність позитивних оцінок, отриманих на основі вивчення загальних та професійних освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою «Українська мова і література» та розрахованих за семестрами в навчальному плані. Атестацію випускників проводить Екзаменаційна комісія відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії...» http://surl.li/cmhmndr. Цілі проведення атестації: –здійснення оцінки й перевірки рівня теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти в межах виконаної освітньо-професійної програми «Українська мова і література» рівня магістра, засвоєння ними відповідних філологічних компетентностей та програмних результатів навчання; –встановлення відповідності здобутого кваліфікаційного рівня вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія, освітньої програми та навчального плану; –визначення рівня наукової підготовки дипломного проєкту, його унікальності, висновків і результатів, отриманих із проведеного дослідження; –ухвалення рішення про присвоєння випускникам рівня магістра фахової кваліфікації та видання дипломів відповідного державного чи міжнародного зразка; –внесення пропозицій щодо покращення та підвищення якості підготовки фахівців зі спеціальності 035 Філологія другого (магістерського) рівня; –постановка питань про надання рекомендацій випускникам щодо можливостей упровадження та публікування матеріалів наукових досліджень; –розгляд питань про направлення випускників рівня магістра до вступу в аспірантуру.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі українського мовознавства, літературознавства, термінознавства та філологічної науки загалом у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Фахові компетентності:

5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та / або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

12. Уміння обґрунтовувати і представляти результати літературознавчих і мовознавчих досліджень із української мови та літератури, вводити їх у світовий науковий простір.

Програмні результати навчання:

2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	0 год.
Практичні заняття	0 год.
Самостійна робота	90 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Перший	035 Філологія	Другий	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Дослідження затверджені теми кваліфікаційної роботи відповідно до індивідуального плану роботи, погодженого з керівником. Виконання завдань щодо написання всіх частин дипломного проекту, коригування змісту і плану роботи. Опрацювання наукової бази, що стосується проблематики наукової праці. Підготовка текстів до всіх розділів.			30
Удосконалення й упорядкування наукового апарату кваліфікаційної роботи, консультування з науковим керівником та іншими фахівцями відповідного напрямку дослідження. Рецензування та обговорення дипломного проекту на засіданні випускової кафедри щодо стану її готовності й допуску до захисту в екзаменаційній комісії.			30
Підготовка роботи до прилюдного захисту перед членами екзаменаційної комісії. Написання доповіді для обґрунтування загальних висновків щодо здійсненого наукового дослідження. Презентація і захист кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії.			30
Загалом			90

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Атестація здобувачів вищої освіти рівня магістра проводиться відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...» (http://surl.li/schrrt), «Положення про організацію та проведення практики...» (http://surl.li/gxrdhl), «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії...» (http://surl.li/cmhmndr) та оцінюється за нормами і критеріями, визначеними в «Положенні про організацію освітнього процесу...» (див. http://surl.li/schrrt, с. 26–27), силабусах «Атестація», «Науково-дослідна практика», «Програмі, матеріалах та методичних рекомендаціях до науково-дослідної практики магістрів кафедри української мови» (http://surl.li/wxkbqu), «Методичних рекомендацій до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» (http://surl.li/joyhbq). Вона відбувається у форматі вільного й відкритого захисту кваліфікаційної роботи перед Екзаменаційною комісією, яку створюють на календарний рік та затверджують на Вченій раді університеті. На підставі рішення Екзаменаційної комісії університет присуджує випускникам, які успішно виконали освітню програму на рівні магістра, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює фахову кваліфікацію.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Вимоги до формування структури та композиції кваліфікаційної роботи, термінів підготовки та обговорення її частин, презентування здобутих результатів наукової діяльності викладено в «Програмі, матеріалах та методичних рекомендаціях до науково-дослідної практики магістрів кафедри української мови» (http://surl.li/wxkbqu), у силабусах «Атестація» і «Науково-дослідна практика» та навчальних планах. Дипломний проект має відповідати стандартним і технічним вимогам щодо оформлення та принципам академічної доброчесності. За двадцять днів до захисту магістерська робота має пройти обов'язкову перевірку на академічний плагіат відповідно до «Методичних рекомендацій до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» (http://surl.li/joyhbq) та з метою уникнення фальсифікації за «Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (http://surl.li/uuchop).

Умови допуску до підсумкового контролю	За «Положенням про організацію освітнього процесу...» до атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які вповні виконали програму навчання «Українська мова і література» та отримали позитивні оцінки зі всіх освітніх компонент за навчальним планом денної або заочної форми (див. http://surl.li/schrrt , с. 26). Для проведення атестації здобувачів вищої освіти їхні кваліфікаційні роботи з висновками наукових керівників, рецензентів та службовими поданнями випускові кафедри направляють в Екзаменаційну комісію, яка здійснює атестацію випускників університету на підставі «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії...» (http://surl.li/cmhmldr).
Підсумковий контроль	Захист кваліфікаційної роботи у вільному й відкритому форматі на засіданні Екзаменаційної комісії, діяльність і чинність якою визначена нормами «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії...» (http://surl.li/cmhmldr). Оцінювання результатів захисту випускових кваліфікаційних робіт здійснюється в порядку, передбаченому за прийнятою в університеті системою оцінювання знань.
7. Політика навчальної дисципліни	
Атестація здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення практики...» (http://surl.li/gxrdhl) та «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії...» (http://surl.li/cmhmldr). <u>Письмові роботи.</u> Для атестації здобувачі вищої освіти рівня магістра керуються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу...» (http://surl.li/schrrt), «Методичними рекомендаціями до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» (http://surl.li/ioyhbq), силабусом «Атестація» й навчальними планами. Формами письмового виконання робіт є розроблення структури і композиції дипломного проєкту, упорядкування його частин, укладання списку літератури до нього, складання доповідей для виступу на конференціях, упорядкування статей для публікації у збірниках наукових праць або колективних монографіях, для подання тез до «Студентського філологічного вісника». При підготовці різних видів письмових робіт не допускається порушення принципів академічної доброчесності відповідно до «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі...» (http://surl.li/joglug). <u>Академічна доброчесність.</u> «Кодексі честі...» ЗВО декларує морально-етичні принципи і правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу (http://surl.li/ghdhbt). За дотриманням членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів вищої освіти в навчальній та науковій діяльності відповідно до «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності...» (http://surl.li/dhanuj). <u>Виконання завдань.</u> Під час підготовки кваліфікаційної роботи здобувачі вищої освіти мають дотримуватися всіх етапів і вимог щодо створення дипломного проєкту, визначених у «Методичних рекомендаціях до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» (http://surl.li/ioyhbq). Перед захистом подають працю на засідання кафедри для прийняття рішення щодо рекомендації її до захисту, отримати позитивні відгуки від рецензентів і наукового керівника про роботу та підготувати доповідь для прилюдного захисту виконаного дослідження. <u>Неформальна освіта.</u> Здобувачі вищої освіти рівня магістра мають право на здобуття неформальної освіти та визнання її результатів за «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти...» (http://surl.li/mgmnyr). Участь у курсах, тренінгах, вебінарах, відкритих лекціях є способом підвищення їхньої професійної кваліфікації, набуття досвіду в навчальній та науковій діяльності.	

8. Рекомендована література

Основна:

1. Барчук В.М. Програма, матеріали та методичні рекомендації до науково-дослідницької практики магістрів кафедри української мови. Івано-Франківськ, 2019. 31 с. URL: <http://surl.li/wxkbqu>
2. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: <http://surl.li/opyeve>
3. Кравець Н.П. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 3-є вид., випр. і доп. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. 74 с. URL: <http://surl.li/shuqwg>
4. Мартинюк А.П. Основи наукових досліджень у лінгвістиці: навч.-метод. посіб. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. 40 с. URL: <http://surl.li/zebalo>
5. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / Уклад. Т.К.Завгородня, В.В.Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 53 с.
6. «Методичні рекомендації до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти». <http://surl.li/ioyhbq>
7. Чорновол-Ткаченко О.О. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 156 с. URL: <http://surl.li/rftvrq>
8. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень: підручник. Київ : Знання, 2007. 270 с.
9. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням [Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015](#) «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
10. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2005.

Додаткова:

14. Пашенко В.М. Методологія та методи наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2010. 232 с.
15. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 270 с.
16. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 7-ме вид. Київ: Знання, 2011. 310 с.

Інформаційні ресурси

Закон України «Про освіту» – <http://surl.li/bqqngg>

Закон України «Про вищу освіту» – <http://surl.li/vajjvp>

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» – <http://surl.li/fdzybi>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>.

Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти URL: <http://naqa.gov.ua>

Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника - <http://surl.li/mgmnyr>
«Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» – <http://surl.li/joglug>

Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – <http://surl.li/dhanuj>

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу – <http://surl.li/schrrt>

Студентський путівник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – <http://surl.li/zxrcck>

Студентський філологічний вісник. Серія: Мовознавство. Літературознавство – <http://surl.li/dqfxmz>

Викладач: Брус Марія Петрівна

доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Розробник силабуса: Грещук Василь Васильович

доктор філологічних наук, професор кафедри української мови